

1. Tekst prijedloga s obrazloženjem

Prof. dr. sc. Nikola Koceić Bilan
Prof. dr. sc. Vlasta Matijević

**ODJEL ZA MATEMATIKU
PMFa SVEUČILIŠTA U SPLITU**

Predmet: Prijedlog za dodjelu Plakete Sveučilišta u Splitu

Predlažemo da se posthumno dodijeli Plaketa Sveučilišta u Splitu akademiku Sibi Mardešiću (1927.- 2016.) za poseban doprinos razvoju i promociji matematike na Sveučilištu u Splitu. Sibe Mardešić jedan je od najistaknutijih hrvatskih matematičara. Svoju iznimnu sveučilišnu i znanstvenu karijeru ostvario je na Matematičkom odjelu PMFa Sveučilišta u Zagrebu, gdje je diplomirao 1950., doktorirao 1957, te proveo radni vijek od 1952. u zvanju asistenta do umirovljenja 1991 u zvanju redovitog profesora. Profesor emeritus Sveučilišta u Zagrebu postao je 1996.. Za izvanrednog člana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti izabran je 1975., a 1988. izabran je za redovitog člana. Obnašao je brojne važne administrativne i stručne dužnosti u matičnoj ustanovi, u Razredu za matematičke, fizičke i kemijske znanosti HAZU, u uredništvima znanstvenih časopisa *Glasnik Matematički*, *Rad HAZU* i *Topology and its Applications*, u povjerenstvima imenovanim od strane Ministarstva prosvjete i znanosti RH vezanim za probleme nastave matematike i donošenja obrazovnog standarda. Bio je osnivač i dugogodišnji voditelj poslijediplomskog studija matematike na PMFu u Zagrebu. Dobitnik je triju državnih nagrada za znanost.

Glavno područje njegovog znanstvenog rada bila je topologija. Bio je topolog svjetskog glasa. Objavio je preko 200 znanstvenih i stručnih radova i preko 500 prikaza u međunarodnim referentnim publikacijama, a autor je i nekoliko monografija i udžbenika. Bio je pozvani predavač na Svjetskom matematičkom kongresu 1978. godine u Helsinkiju. Boravio je kao gostujući znanstvenik na sveučilištima i institutima u 20-tak svjetskih država, uključujući i čuveni *Institute for Advanced Study* u Princetonu te sveučilišta u Seatleu, Heidelbergu, Pittsburghu, Salt Lake Cityju, Tsukubi, Perugii i Milanu. O ugledu koji je Sibe Mardešić uživao u svjetskoj matematičkoj zajednici svjedoče i brojni višemjesečni i cjelogodišnji boravci istaknutih svjetskih topologa u Zagrebu, te njihovi dolasci na topološke konferencije u Dubrovnik, čiji je on bio pokretač. Osim ogromnih zasluga za razvoj

matematike u Zagrebu, iznimne su njegove zasluge i za razvoj matematike, posebno topologije na Sveučilištu u Splitu. Uz Split je bio osobito vezan. Bio je to grad njegovog djetinjstva, u kojem je pohađao osnovnu i srednju školu. Po majci je bio Splitsanin, a po ocu iz Podšpilja na otoku Visu. Iako se rodio u Bergerdorfu u Njemačkoj, gdje je njegov otac tada radio kao inženjer u tamošnjem brodogradilištu, a najveći dio života proveo u Zagrebu, uvijek je za sebe govorio da je Splitsanin i Dalmatinac. Posebno se ponosio svojim djedom po majci Josipom Karamanom, istaknutim splitskim narodnjakom i vlasnikom prvog kina u Splitu. Snažno je podupirao stav o potrebi jačeg razvoja i drugih hrvatskih sveučilišta a ne samo zagrebačkog. Odi-grao je važnu ulogu u pokretanju studija matematike i fizike u Splitu 1978. god na današnjem PMFu, te je, zajedno s kolegom s Matematičkog odjela Pavlom Papićem rođenim Splitsaninom, pomagao u održavanju nastave iz matematičkih kolegija na tom studijskom programu. To je bio prvi sveučil-išni studijski program na splitskom sveučilištu iz tih prirodnih znanosti. Uz održavanje nastave snažno je zagovarao razvoj znanstvenog rada u matem-atici na našem sveučilištu te je kao prvi korak sredinom 80tih uspostavljen Matematički seminar u čijem radu su sudjelovali matematičari sa svih sas-tavnica splitskog sveučilišta. Iz njega su kasnije nastali zasebni matematički seminari na splitskom sveučilištu. 1993., opet na njegov prijedlog i poti-caj, osnovan je Topološki seminar Sveučilišta u Splitu, prvi pravi znanstveni matematički seminar na splitskom sveučilištu i prvi takav izvan Sveučilišta u Zagrebu. 2005. prilikom osnivanja Zajedničkog poslijediplomskog dok-torskog studija matematike Topološki seminar Sveučilišta u Splitu prihvaćen je kao jedan od znanstvenih seminara tog studija. Prvi voditelji seminara, uz Sibom Mardešića, bili su Nikica Uglešić, doktorand Ivana Ivanšića, još jednog istaknutog člana zagrebačkog Topološkog seminara i Vlasta Mati-jević, doktorandica Sibe Mardešića. Sibe Mardešić je i sam aktivno sud-jelovao u radu seminara. Svake godine početkom svibnja kad se slavi Sveti Dujam, zaštitnik grada Splita, boravio je u Splitu i rad seminara je tada bio iznimno bogat. Svakodnevno su se održavala predavanja na kojima su članovi seminara prezentirali svoje nove rezultate, a Sibe Mardešić je sug-erirao nove smjerove istraživanja i upućivao na otvorena pitanja i probleme za koje je mislio da su vrijedni daljnjeg proučavanja. Time je na seminaru razvijena plodna znanstvena aktivnost koja je, među ostalim, rezultirala i zajedničkim znanstvenim radovima članova seminara i doktorskim disertaci-jama njegovih tadašnjih i današnjih članova (B. Červar, N. Koceić Bilan, G. Erceg, Z. Čuka, I. Mirošević). I Sibe Mardešić je redovito držao predavanja na seminaru, a zadnje takvo je održao u svibnju 2016.. To je ujedno bilo i njegovo predzadnje predavanje uopće koje je održao za života, a pred smrt

u lipnju 2016. Na seminaru je razvijena i uspješna međunarodna suradnja. Na njegov prijedlog i poticaj brojni ugledni topolozi iz mnogih stranih zemalja (Španjolska, Poljska, Slovenija, SAD, Japan,...) gostovali su u Splitu, održali predavanja na Topološkom seminaru i započeli uspješnu znanstvenu suradnju s pojedinim članovima seminara. Može se reći da je time Sveučilište u Splitu postalo jedna istaknuta točka na Topološkom atlasu svijeta i postalo prepoznatljivo u krugovima svjetskih topologa.

Smatramo da sve navedeno ukazuje na nemjerljiv doprinos Sibe Mardešića razvoju i promociji našeg odjela, našeg fakulteta i našeg sveučilišta. Uvijek je vjerovao i ponavljao da splitsko sveučilište ima izvanredne mogućnosti za snažni razvoj i bogatu međunarodnu suradnju kao istaknuta znanstvena ustanova u gradu s iznimno bogatim kulturnim i povijesnim nasljeđem.

Nikola Koceić Bilan

Vlasta Matijević

U Splitu, 15. svibnja 2021.